

دانشگاه جامع علمی – کاربردی

واحد ۱۵

عنوان:

فنون فروش

(مدیریت اقتصادی و بازار جهانی)

برنامه ریزی اقتصادی: مدیریت اقتصادی و بازار جهانی

مدیریت اقتصادی و بازار جهانی

امروزه واژه قدرتمند به کشورهای اطلاق می گردد که از لحاظ توان اقتصادی در سطح بالائی در صحنه تجارت بین الملل قرار دارند. لذا هر کشوری تلاش می کند تا با بهره گیری صحیح از مزیتها و پتانسیلهای اقتصادی خود سهمی از اقتصاد جهانی را بخود اختصاص داده و یا به تعبیری دیگر خود را بصورت جزء غیرقابل تفکیک صحنه اقتصاد بین الملل مطرح نماید.

در گذشته کشورها می توانستند بصورت آدیو باتیک (فعل و انفعال درونی) و بدون ارتباط با محیط خارج از سیستم خود، عمل کنند ولی پس از توسعه ارتباطات و نتیجتاً کم شدن فواصل، رفته رفته سیستمهای مزبور کارآئی خود را از دست داده و شرایط بگونه ای شد که کشورها توانستند با ایجاد فعل و انفعالات اقتصادی فیما بین از مزیتهای اقتصادی یکدیگر جهت توسعه اقتصاد خود بهره گیری نمایند. لذا مفهوم خودکفائی رنگ باخته و سیستم بهره گیری از تجارت جهانی شکل گرفت. اگرچه هنوز مرزها مفهوم جغرافیائی خود را حفظ کرده اند اما ارتباطات مرزها را پشت سر گذاشته و سیستم تجارت جهانی را ایجاد نموده است.

اگر به فعل و انفعالات اقتصادی جهان ظرف بیست و پنج سال گذشته بدقت بنگریم متوجه خواهیم شد که این سیستم اقتصادی روزانه از اهمیت بیشتری برخوردار می گردد و از سوی دیگر با توجه به اینکه زمین یک فاکتور ایمو بایل (غیرمتحرک) و از طرف

دیگر سرمایه یک فاکتور موبایل (متحرک) میباشد لذا سیال بودن این فاکتور قادر است با حرکت به سوی پتانسیلهای موجود چرخه اقتصادی مورد نظر را ایجاد نموده و سودآوری سرمایه را خلق نماید.

همانطور که مستحضر میباشید هر توسعه ای از چهار فاکتور بهره گیری می نماید تا بتواند به واقعیت برسد:

۱- زمین

۲- نیروی انسانی

۳- سرمایه

۴- ریسک

با در نظر گرفتن فاکتور های فوق الذکر کشورهای علاقمنند به توسعه سعی می کنند که با ارائه پتانسیلهای موجود خود سرمایه های سیال را جذب نموده و با پائین آوردن فاکتور ریسک سرمایه گذاری، امنیت سرمایه را جهت جذب آن در چرخه اقتصاد کشور خود تامین نمایند. از سوی دیگر با توجه به رقابت بالای موجود در صحنه اقتصاد جهان، تلاش می کنند که با ایجاد محیطی کارآمد آرامش خاطر سرمایه گذاران را فراهم نموده و توسعه اقتصادی خود را با جذب سرمایه ها بتحقق برسانند و بدین ترتیب نه تنها مانع خروج سرمایه های داخلی به خارج از کشور شده و بلکه باعث جذب سرمایه های خارجی نیز به داخل کشور می گردند.

اینک با در نظر گرفتن واقعیتهای فوق در یک بررسی اجمالی می توان دریافت که برنامه ریزی های اقتصادی کشور ایران در ظرف بیست و پنج سال گذشته به چه موفقیت‌هایی دست یافته و از طرفی دیگر با چه چالش‌هایی روبرو بوده است. بعبارت دیگر در زمینه

بکارگیری مزیتها و پتانسیلهای اقتصادی کشور چه برنامه ریزی هائی صورت پذیرفته و در زمینه اجراء در کدامین مسیر موفق و در چه زمینه ای ناموفق بوده ایم. قبل از آنکه به این مسئله پرداخته شود باید فاکتورهائی را که مسیر اقتصادی کشور را به سوی موفقیت سوق می دهد بررسی نمود تا بتوان نتایج مورد نظر را بدست آورد:

فاکتور ۱- ایمان (ایمان خود دارای ۴ مرحله میباشد)

الف- ایمان به خود

ب- ایمان به شرکاء و یا طرفهای تجاری

پ- ایمان به محصول

ت- ایمان به سود

فاکتور ۲- هدف گیری

فاکتور ۳- برنامه ریزی

فاکتور ۴- اجراء

اینک با پذیرفتن چهار فاکتور فوق الذکر به بررسی اجمالی عملکردهای اقتصادی کشور

در ظرف بیست و پنج سال گذشته می پردازیم:

مزیتها و پتانسیلهای اصلی کشور بشرح ذیل تعریف می گردد:

۱- نفت و گاز

۲- صنعت

۳- کشاورزی

۴- توریسم

۵- منابع معدنی و زیرزمینی

می توان ادعان داشت که تمامی پتانسیلهای کشور از نظر ارزش اقتصادی در مقایسه با سایر کشورهای جهان از توان بسیار بالائی برخوردار است و با برنامه ریزی صحیح و اجرائی هر یک به تنهائی قادر است تحول و پیشرفت عظیم و قابل ملاحظه ای را در اقتصاد کشور خلق نموده و ایران را به جایگاه واقعی خود در دنیا برساند. امروزه در اقتصاد جهانی هویت اقتصادی مفهوم بالائی دارد و در بررسی فعالیتهای اقتصادی کشورها میتوان دریافت که هویت هر کشور از موفقیت آن در یک زمینه خاص اقتصادی برگرفته شده است. یا به عبارت دیگر کشورها هویت خود را با بکارگیری پتانسیلهای اقتصادی و بالفعل نمودن آنها بدست می آورند و خلق این هویت ساختار و زمینه (theme) اقتصادی آنها را تعریف نموده است و موفقیت هر کشوری فقط و فقط قائم به تعریف این ساختار (Theme) اقتصادی میباشد.

اینک با بهره گیری از واقعیتهای موجود اوضاع اقتصادی کشور بشرح ذیل به نقد گذاشته می شود:

۲- صنعت

باید پذیرفت که در زمینه صنعتی سرمایه گذاری های وسیعی صورت پذیرفته و دلیل و برهان این واقعیت وجود صدها شهرک صنعتی در سراسر کشور میباشد. کلیه شهرکها مملو از واحدهای صنعتی عظیم و پیشرفته است و قابل توجه است که واحدهای صنعتی موجود در ایران بیشتر از کشور صنعتی آلمان است.

اینک این سؤال در ذهن ایجاد می گردد که بهره گیری اقتصادی از این واحدهای صنعتی در رقابت بازار جهانی به چه میزانی است و با در نظر گرفتن این واقعیت که انتظار از هر گونه سرمایه گذاری برگشت سرمایه و سود و همچنین ایجاد چرخه اقتصادی و در پایان ایجاد اشتغال یعنی ایجاد امنیت برای معیشت خانواده ها میباشد، به چه میزان موفقیت آمیز بوده است؟

با یک نگاه ساده و اجمالی به صنعت ایران میتوان براحتی دریافت در زمینه صنعت ما با شکست مطلق مواجه بوده ایم زیرا در مقایسه با کشور صنعتی آلمان که در سال گذشته در آمدی بالغ بر چهارصد و پنجاه و چهار میلیارد دلار از صادرات صنعتی داشته، کشور ما فقط در آمدی کمتر از یک میلیارد دلار در زمینه مشابه داشته است و این ارقام بیانگر شکست آشکار صنعت کشور است.

عوامل این شکست بشرح ذیل قابل بررسی میباشد:

عدم شناخت نیازهای بازارهای جهانی

کاملاً مبرهن است که با توجه به رقابت فشرده موجود در بازار جهانی میبایست قبل از هر گونه سرمایه گذاری جهت تولید یک یا چند محصول ، واقعیت عرضه و تقاضا در بازار مصرفی مورد بررسی قرار گیرد. زیرا فاکتور قیمت تمام شده هر محصول جایگاه آن را در بازار رقابتی تعریف می نماید و اگر کیفیت به قیمت تمام شده اضافه گردد و محصولی با کیفیت عالی و قیمت تمام شده پائین تولید گردد، جایگاه خود را در بازار جهانی خواهد یافت.

باید پذیرفت که جهان مصرفی امروز بیش از شش میلیارد مصرف کننده در اختیار دارد. ما در زمینه سرمایه گذاری در امر صنعت بدون هیچگونه مطالعه و بررسی دقیق در زمینه شناخت بازار مصرفی جهان و توانائی های اقتصادی رقبای خود و بهره گیری از مزیت های بالفعل کشور جهت ایجاد کیفیت و پائین آوردن قیمت تمام شده شروع به تولید نمودیم. لذا محصولات تولیدی این قطب عظیم اقتصادی کشور حتی در خور مصرف کنندگان داخلی نیست تا چه رسد به بازار رقابتی جهان پیشرفته امروز!

اگر فاکتورهای مرتبط با تولیدات را بررسی کنیم متوجه خواهیم شد که ما در ایران قادر خواهیم بود بالاترین کیفیت و پائینترین قیمت تمام شده را داشته باشیم زیرا فاکتور نیروی انسانی که خود یکی از مهمترین عوامل تولید است در ایران با بهره گیری از هوش و نکات بالا و در مقایسه با سایر کشورها با هزینه کم در دسترس میباشد. از طرف دیگر کشور ما با بهره گیری از منابع طبیعی ارزان انرژی می تواند در زمینه قیمت تمام شده به سادگی با رقبای خود رقابت کند. از سوی دیگر وسعت کشور ایران و نتیجتاً در دسترس بودن زمین ارزان خود عامل بسیار مهمی در زمینه رقابت آسان میباشد.

نیروی انسانی

اگر چه نیروی انسانی موجود در کشور از لحاظ هوش و نکات سرشار در زمینه یادگیری مراحل تولید برخوردار میباشد ولی متأسفانه راندمان این نیرو در امر تولید بعلت قوانین ناکارآمد کار، عدم برنامه ریزی صحیح، عدم مدیریت کارآمد و عدم جهت

دهی در راستای بهره‌گیری بالا، بسیار پائین می‌باشد. در حالیکه بازدهی نیروی انسانی کشورهای هند و چین با برخورداری از ایجاد سیستم صحیح تولید از بالاترین سطح برخوردار می‌باشد.

سرمایه‌گران

در تمام کشورهای موفق جهان صنعتگران جهت امر سرمایه‌گذاری از سرمایه‌هائی بهره می‌گیرند که هزینه آن بسیار ناچیز است. تسهیلاتی که دولت‌ها از طریق مؤسسات مالی خود در اختیار آنها قرار می‌دهند به آنها فرصت می‌دهد که تعهدات مالی خود را پس از نیل به موفقیت و ایجاد نقدینگی بازپرداخت نمایند. در حالیکه سرمایه‌گذاران ایرانی در امر صنعت نه تنها از پول گران بهره می‌گیرند بلکه هیچ برنامه ریزی صحیحی جهت بازپرداخت تسهیلات وجود ندارد. از طرف دیگر سرمایه‌گذاران بعلت عدم بهره‌گیری از مشاوران مالی و اقتصادی در جریان هزینه‌های سرسام‌آور سرمایه‌سنگین نمی‌باشند و پس از اینکه پروژه‌های صنعتی خود را به مرحله‌ای از موفقیت می‌رسانند با مشکل نقدینگی مواجه شده و قسمت اعظمی از وقت و انرژی خود را بجای صرف نمودن در امر تولید می‌بایست صرف رفع نگرانیها و مشکلات مالی نمایند و در دنیائی از تنهائی ناشی از عدم حمایت مؤسسات مالی دولتی غوطه‌ور گردند.

مدیریت

باید اذعان داشت که مدیران واحدهای صنعتی دولتی اکثراً "براساس روابط و بدون

برخورداری از هیچگونه تجربه صنعتی و مدیریت و یا داشتن تحصیلات مرتبط بر مسند مدیریت این واحدها تکیه می زنند. لذا مهندسین و پرسنل فنی که میبایست تحت مدیریت یک فرد حرفه ای قرار بگیرند با آگاهی از این واقعیت که مدیر آنان فاقد هر گونه دانش فنی میباشد در امر تولید اهمال نموده و واحد مزبور را به چالش و مانند آنچه روزانه شاهد آن میباشیم - به تعطیلی می کشانند. از سوی دیگر واحدهای بخش خصوصی بعلت عدم توانائی مالی قادر نیستند مدیران حرفه ای و باتجربه را بکار گیرند و معمولاً " صاحبان سرمایه سالیان دراز بصورت سنتی به امر تولید مشغول بوده اند و بدون آشنائی به شرایط متحول شده جهان امروز و رقابتهای فشرده ترجیح می دهند که واحد صنعتی خود را شخصاً " مدیریت نمایند که این امر موجبات مشکلات زیادی را فراهم می نماید.

ظرفیت تولید

یکی از مهمترین معضلات صنعت ایران عدم بررسی ظرفیت تولید واحدهای صنعتی میباشد. با توجه به اینکه معمولاً " هزینه های ثابت یک واحد تولیدی با ظرفیت بالا یا پائین حدوداً " یکسان میباشد لذا چنانچه ظرفیت تولید پائین باشد سرشکن هزینه ها قیمت تمام شده را بالا می برد. علت این امر این است که صاحبان سرمایه بدون آگاهی از هزینه های ثابت و رابطه آن با قیمت تمام شده در گیر تولید می شوند و پس از احداث واحد صنعتی پی به این واقعیت می برند که کالاهای آنها قابل رقابت در بازار جهانی نیست و لذا مجبور هستند برای پائین آوردن قیمت تمام شده از کیفیت کالای خود بکاهند.

عدم برخورداری از بازار

تولید بدون دسترسی به بازار مصرفی برای تولید کننده یک فاجعه است. زیرا اگر تولید کننده با ظرفیت کامل تولید کند ولی دسترسی به بازار مصرفی نداشته باشد مجبور است که محصولات تولیدی خود را در انبار انباشته نماید که در این مورد خواب سرمایه بزرگترین ضربه اقتصادی را به تولید کننده وارد خواهد نمود.

در جهان صنعتی امروز واحدهای پیشرفته تولیدی بخشی به نام انبار در محیط کارخانه خود تعبیه نموده اند چرا که کالای خود را براساس سفارشات و تقاضاهای دریافتی تولید می کنند. بنابراین تولیدات مستقیماً از خط تولید راهی بازار مصرفی می گردد. در حالیکه اکثر واحدهای صنعتی کشورمان بدون بررسی بازار مصرفی مشغول تولید بوده و پس از تولید بدنبال مشتری!

عدم هماهنگی مواد خام و تولید

یکی از بزرگترین معضلات واحدهای صنعتی ما عدم دسترسی به مواد جهت تداوم امر تولید میباشد. اکثر واحدهایی که مشغول تولیدات مواد شیمیائی هستند قادر نیستند مواد اولیه کارخانجات خود را به راحتی از واحدهای تولیدی داخل کشور تامین نمایند و از طرف دیگر بمنظور تامین مواد خام خود از سایر کشورها با مشکلات عدیده ای مواجه هستند. یکی از این مشکلات سیستم بانکی پیچیده و وقت گیر میباشد.

در بسیاری از موارد واحدهای تولیدی از زمان دریافت پروفرا تا گشایش اعتبار بعثت تغییرات نرخ ارز و یا قیمت‌های جهانی با مشکلات زیادی روبرو می‌گردند. لذا هیچگونه برنامه ریزی صحیحی در راستای تنظیم تولیدات خود و از طرف دیگر قیمت تمام شده نمی‌توانند داشته باشند.

عدم دسترسی به دانش فنی روز جهان (Updated Know-how)

با توجه به این واقعیت که امروزه دانش فنی تولید روز به روز در حال پیشرفت می‌باشد و صاحبان صنایع پیشرفته با در اختیار داشتن سرمایه لازم مرتباً در حال تحقیق و مطالعه و نتیجتاً بالا بردن کیفیت محصولات خود می‌باشند و همزمان قیمت تمام شده را تنزل می‌دهند، صاحبان صنایع کشور ما بدلیل عدم برخورداری از امکانات مناسب از این مزایا محروم بوده و معمولاً قادر به ایجاد هیچگونه تحولی در محصولات تولیدی خود نمی‌باشند و می‌بایست به این واقعیت اذعان داشت که دسترسی به دانش فنی نیازمند تبادل اطلاعات روزانه با جهان تولید است و از هزینه بالائی برخوردار است.

۳- کشاورزی

مایه افتخار است که کشور ایران با توجه به برخورداری از تنوع اقلیمی یکی از پربارترین کشورهای جهان در زمینه کشاورزی محسوب می‌گردد. این تنوع آب و هوایی باعث گردیده که کلیه محصولات کشاورزی متعلق به شرایط اقلیمی مختلف (بااستثنای شرایط آب و هوایی منطقه آلاسکا) را در اختیار داشته باشیم . در برخی از

مناطق ایران می توان در طول سال انواع مختلف محصولات را کشت و سرمایه با ارزشی را خلق نمود.

بر کسی پوشیده نیست که منطقه جیرفت با وسعت بالا در دل کویر یکی از حاصلخیزترین مناطق کشاورزی جهان بشمار می رود چنانکه به آن لقب "هندکوچک" را اطلاق نموده اند. اگر کشور آمریکا به داشتن یک ایالت کالیفرنیا (که یکی از حاصلخیزترین ایالت‌های آمریکا است) میباید، باید پذیرفت که کشور ما دارای دو ایالت کالیفرنیا یعنی استانهای خوزستان و فارس با برخورداری از بهترین خاک کشاورزی جهان میباشد. تنوع محصولات کشاورزی در مناطق مختلف استان فارس انسان را به تعجب وامیدارد.

اگر فقط منطقه کازرون را در نظر بگیریم تنوع محصولات این شهرستان حیرت انگیز است. کلیه محصولات مناطق سردسیر، گرمسیر و معتدل در این منطقه یافت می شود. فقط محصولات شرایط آب و هوایی آلاسکا در آنجا وجود ندارد. در منطقه فارس تنوع مرکبات و کیفیت آن در سطح جهان بی نظیر است. در کشور آمریکا پرتقال Sunkist یکی از مرغوبترین پرتقال‌های دنیا محسوب می گردد اما بدون عراق می توان گفت که پرتقال جهرم و توسرخ کازرون با طعم استثنائی خود قادر هستند که Sunkist را در رده های بعدی قرار دهند و این پدیده در اکثر استان های ایران ، آذربایجان ، اردبیل ، زنجان ، قزوین ، شمال و جنوب با عمل آوری بهترین میوه ها و محصولات کشاورزی از نظر طعم ، مزه و کیفیت غذائی وجود دارد .

جهان امروز برای تغذیه دامها مشکلات فراوانی دارد خصوصا "کشورهای حوزه خلیج فارس با ایجاد دامداری های عظیم از تولید علوفه محروم میباشند، در حالیکه خاک حاصلخیز کشور ایران قادر است علوفه مورد نیاز خاورمیانه را تامین نماید.

کشور ایران در زمینه تولید بسیاری از محصولات کشاورزی در جهان دارای هویت است. پسته، انار، زعفران، زیره و گیاهان داروئی مانند شیرین بیان هویت کشاورزی ایران میباشند.

اینک با توجه به این مزیت گرانقدر و پتانسیل عظیم به تجزیه و تحلیل اجمالی چالشهای موجود که موجبات عدم بهره وری بهینه از این فرصت و نعمت استثنائی را فراهم آورده می پردازیم:

عدم بهره گیری بهینه از زمین

متاسفانه بعلت عدم دسترسی کشاورزان به بذرهای اصلاح شده برداشت محصول از یک هکتار زمین در پائینترین حد امکان میباشد. بعنوان مثال در زمینه کشت محصول گوجه فرنگی امروزه میتوان با بهره گیری از بذرهای اصلاح شده بیش از صد تن محصول در هر هکتار برداشت نمود در صورتیکه کشاورزان ایرانی با استفاده از بذرهای غیراصلاح شده قادر هستند ماکزیمم ۳۰-۳۵ تن محصول از یک هکتار برداشت نمایند و این واقعیت در کشت اکثر محصولات کشاورزی نمود دارد.

عدم هماهنگی تولیدات با بازار مصرفی

این امر یکی از تاسف بارترین واقعیتهای صنعت کشاورزی ایران میباشد. بعلت عدم آشنائی کشاورز با تقاضای بازار ، کشاورزان براساس برداشت خود به کشت محصولات مختلف می پردازند. بدین مفهوم که مثلاً " امثال بدلیل بالا بودن قیمت سیب زمینی و پائین بودن قیمت پیاز در بازار سال بعد بسیاری از کشاورزان مبادرت به کشت سیب زمینی نموده و از کشت پیاز صرف نظر مینمایند.

لذا بعلت انباشته شدن بازار از سیب زمینی قیمت آن پائین آمده و بدلیل عدم عرضه پیاز قیمت آن در بازار بالا می رود و هر سال این مشکل بدلیل برداشت غلط تولید کننده تکرار می گردد که خسارت زیادی به کشاورزان وارد می نماید. چنانکه مستحضر میباشید بسیاری از کشاورزان در برخی از سالها حتی محصولات خود را بدلیل قیمت پائین برداشت نمی کنند.

عدم برخورداری از حمل و نقل کارآمد

یکی از بزرگترین معضلات صنعت کشاورزی ایران عدم دسترسی به ناوگان مناسب حمل و نقل جهت بازار داخلی و هم بازار خارجی (صادرات) میباشد.

میوه و تره باری که در تابستان میبایست از مناطق گرمسیری با فواصل زیاد به تهران بزرگترین بازار مصرفی کشور، حمل گردد توسط وسائل نقلیه غیرسردخانه ای حمل

شده و بدین ترتیب قابل پیش بینی است که بخش اعظمی از محصول بصورت غیرقابل مصرف به مقصد می رسد و باید دور ریخته شود.

جالب توجه است که به کرات هنگام سفر ناظر سبزیجات و میوه جاتی هستیم که در اثر وزش باد و عدم بسته بندی صحیح از روی بار وانتهای غیر مسقف معمولی بر روی سطح جاده پرتاب می شوند

۴- منابع زیرزمینی غیرنفتی

براساس رده بندیهای بین المللی، کشور ایران از نظر منابع زیرزمینی غیرنفتی مقام پنجم را در دنیا بخود اختصاص داده است که بیانگر برخوردار بودن کشور از یک ثروت عظیم میباشد که به تنهائی قادر به ایجاد چرخه اقتصادی موفق برای کشور است. بر کسی پوشیده نیست که تنوع سنگهای تزئینی ایران در زمینه گرانیات، مرمرسفید و سبز، تراورتن و چینی در جهان بی نظیر است ولی متأسفانه این ثروت خدادادی به صورت خام و به ثمن بخش روزانه به سراسر جهان صادر می گردد و کشور ما از کسب کوچکتین ارزش افزوده ای بی نصیب است.

هر روزه سنگهای گرانبه قیمت بصورت فرآوری نشده به کشورهای ژاپن، ایتالیا و چین صادر می گردد و این کشورها پس از پروسه سنگ خام، محصولات حاصله را با قیمت سرسام آور به سراسر جهان از جمله کشور ما عرضه می دارند!

پیشنهادات اجرایی جهت رفع چالشهای موجود

صنعت

چالشهای موجود در صنعت ایران انگیزه تولید را به پائینترین سطح خود رسانده و از طرفی نظر به اینکه قسمت اعظمی از وقت صاحبان صنایع و مدیران صرف حل مشکلات موجود می گردد بنابراین راندمان واحدهای صنعتی به حداقل رسیده و بدین ترتیب ضربه مهلکی به چرخه اقتصادی کشور وارد گردیده است.

لذا جهت خلق انگیزه بمنظور ارتقاء سطح راندمان فکری صاحبان سرمایه و مدیران، بالا بردن کیفیت تولید (نتیجتاً " جلب اعتماد مصرف کننده)، پائین آوردن قیمت تمام شده، بهره گیری از بازار مصرفی جهان، ایجاد چرخه اقتصادی و از همه مهمتر بالا بردن سطح اشتغال در سطح کشور میتوان بروشهای ذیل عمل نمود.

الف) بالابردن آگاهی و شناخت در زمینه نیازهای بازار جهانی

ایجاد یک کمیسیون تخصصی در وزارت صنایع جهت بررسی و تحقیق در زمینه نیازهای بازار جهانی، آشنائی با الگوی مصرف، شناسائی رقبای تولیدی، بررسی نیازهای مصرفی بازار منطقه و در پایان تبیین سیاستگذاری تطبیق تولید با بازار مصرفی داخلی و بین المللی می تواند بسیار مثمر ثمر واقع گردد. اعضای این کمیسیون باید مدیران لایق، دلسوز، آشنا به زبانهای بین المللی، با تجربه و خلاق باشند.

ب) بالا بردن کیفیت تولید و پائین آوردن قیمت تمام شده

یک کمیسیون تخصصی در وزارت صنایع جهت بررسی و تحقیق در زمینه کیفیت و آشناسازی تولید کنندگان با محصولات تولیدی رقبا در سطح جهان، باید تشکیل شود. یک نمایشگاه دائمی در سطح وسیع جهت ب معرض نمایش گذاشتن محصولات رقبای جهانی که امکان تولید آن در ایران فراهم است میبایست ایجاد گردد تا تولید کنندگان در ارتباط دائم با این نمایشگاه با نحوه بسته بندی، کیفیت، اندازه های مصرفی و از همه مهمتر با الگوی مصرف آشنا شوند.

اعضای این کمیسیون باید با جهان تولید و مصرف در ارتباط بوده و الگوی تولیدات داخلی را با الگوی جهان مصرف تطبیق نمایند و از طرفی دیگر با مطالعه بازار مصرفی، تولید کنندگان را پس از تحقیق و بررسی جهان مصرف تشویق به تولید محصولات جدید با استفاده از مزایای موجود کشور نموده و برای محصولات تولیدی خود ایجاد هویت نمایند.

از طرفی کمیسیون تخصصی دیگری باید به بررسی عوامل مؤثر در قیمت تمام شده پرداخته و تولید کنندگان را با قیمت‌های رقبای جهانی آشنا نمایند.

با بهره گیری از این امکانات تولید کنندگان با آگاهی از ارزش تولیدات سایر رقبا در بازار مصرفی می توانند با بکارگیری عوامل کارآمدتر محصولات خود را با قیمتی قابل رقابت در بازار جهانی عرضه نمایند.

پ) بهره گیری بهینه از نیروی انسانی

انگیزه، ایمان، صداقت و کارآئی از مهمترین عوامل بهره گیری از نیروی انسانی است. جهت بالا بردن سطح عوامل مشروحه باید رابطه مادی و معنوی بین کارفرما و نیروی انسانی مولد، اصلاح گردد.

احساس فعالیت تیمی بعنوان یک خانواده اصل بهره وری است. عرق به تولید، عرق به ایجاد کیفیت و از همه مهمتر عرق ملی عوامل مهم رشد اقتصادی محسوب می گردد. نیروی انسانی می بایست به کار خود ایمان داشته باشد و امید به توسعه در امر تولید و در نتیجه رشد در زندگی فردی خود به نیروی انسانی مولد، غرور تولید خواهد داد. امروزه این مفاهیم در عرصه صنعتی کشور ما بی معنا شده است. بزرگترین عامل این فاجعه قانون ناکارآمد کار است. قوانین کار میبایست در راستای بالا بردن رابطه های مادی و معنوی صحیح بین کارفرما و نیروی انسانی اصلاح گردد.

عامل مؤثر در ارتقاء تولید غرور مدیران واحدهای صنعتی میباشند. این مدیران باید با بهره گیری از تخصص و توان مدیریتی بالا هر روز انگیزه را در نیروی انسانی خلق و آنها را به سوی تولید بیشتر و بهتر سوق دهند.

متأسفانه بیشتر مدیران ما در سطح کارخانجات مدیران فرمایشی هستند که بدون تجربه مدیریتی و فقط بعلت برخورداری از روابط خویشاوندی یا دوستی با افراد ذی نفوذ کشور قادر به اشغال این پستها شده اند و خود کوچکترین تجربه ای نداشته و با سوء استفاده از موقعیت خود ثروتهای ملی این مملکت را به تاراج برده و تلف می کنند. لذا یک کمیسیون تخصصی در وزارت صنایع باید به بررسی کارآمدی مدیران بپردازد و با مطالعه بیلان سود و زیان و چگونگی وضعیت کارکنان واحدهای صنعتی به لیاقت و یا عدم کفایت مدیریت آن پی برد.

از طرف دیگر میتوان از طریق برگزاری سمینارهای مختلف در سطح کشور مدیران را تحت آموزش قرار داده و دانش آنها را با دانش روز جهان منطبق ساخت. می بایست مدیران را نه تنها از لحاظ مدیریتی بلکه از لحاظ نوع تفکر نیز مورد آموزش قرار داده و به آنها تفکر خلاقیت و رقابت را خاطرنشان نمود.

لذا جهت ایجاد انگیزه در راستای تولید بیشتر، نیروی انسانی میبایست در قسمتی از سود واحدهای صنعتی شریک باشند و این اشتراک در سود بصورت پله ای با ارتقاء سود بالا رود تا نیروی انسانی با انگیزه بیشتر به تولید بهینه بیندیشد.

متأسفانه یکی از معضلات عدیده کشور در امر تولید بی برنامه بودن تعطیلات نیروی انسانی واحدهای صنعتی میباشد. راندمان تولید بعلت کثرت روزهای تعطیل به عناوین مختلف، ضربه مهلکی به اقتصاد مملکت وارد نموده است و این یک واقعیت مسلم است. چرخه تولید میبایست بی وقفه در جریان باشد. لذا به جز تعطیلات مهم که نباید در طول سال از چند روز بیشتر باشد نباید وقفه ای در کار ایجاد شود و در ازای آن کلیه واحدهای تولیدی در طول سال دو هفته بطور کامل تعطیل گردد تا نیروی انسانی در ظرف این مدت بتواند وقت مفیدی را با خانواده جهت مسافرت و استراحت و تجدید انرژی جهت شروع یک دوره کاری جدید سر کند و از طرفی کارخانجات در این مدت می توانند به امر بازسازی و تعمیرات پرداخته و کیفیت تولید را ارتقاء بخشند. با توجه به تعطیلات مدارس در فصل تابستان بهتر است که این تعطیلات در مرداد ماه تعیین گردد.

ت) ظرفیت تولید

یکی از معضلات صنعت کشور ایجاد واحدهائی با ظرفیت تولید پائین است. پائین بودن ظرفیت تولید و در نتیجه درآمد کم حاصل از تولید صاحبان صنایع را از دسترسی به تبلیغات گسترده در زمینه بازاریابی، بهره گیری از دانش فنی روز، استفاده از مدیران با تجربه و حرفه ای و حتی نیروی انسانی کارآمد، توسعه واحد صنعتی، ارتقاء کیفیت محصولات باز می دارد و در نهایت بخاطر بالا بودن هزینه های ثابت و پائین بودن سطح تولید، قیمت تمام شده غیرقابل رقابتی است.

در زمینه حل این معضل باید کمیسیونی در وزارت صنایع تشکیل و با بررسی صنایع تولیدی، از واحدهای تولیدی مشابه یک کنسرسیوم (نه اتحادیه) تشکیل داده تا کنسرسیوم مزبور بتواند از هزینه های موازی این واحدها جلوگیری نماید و این واحدها را بعنوان یک واحد در زمینه تبلیغات، بازاریابی، ارائه دانش فنی، آشنائی با بازار مصرفی، مشاوره در امور فاینانس (finance)، سمینارهای مشترک جهت ارتقاء سطح مدیریتی یاری رساند.

بدین منظور واحدهایی که میزان تولید آن هزار تن میباشد و با این ظرفیت تولید توانائی رقابت در بازار را ندارند در صورت ایجاد کنسرسیوم ها می توانند تولیدات خود را روی هم گذاشته و بعنوان مثال با ظرفیت صد هزار تن در بازار ظاهر شوند و با توجه به یکنواخت بودن کیفیت کالا و قیمت تمام شده پائین جایگاه خود را در بازار جهانی بیابند و با بهره گیری از خدمات مشترک کلی از چالش های خود را رفع نمایند.

ح) بهره گیری از دانش فنی روز جهان

راه یافتن به بازار مصرفی جهان تنها در صورتی امکانپذیر است که واحدهای تولیدی از دانش فنی روز جهان برخوردار باشند. برای ارتقاء دانش فنی میبایست مهندسین و تکنسینهای صنایع پیشرفته دنیا با هزینه دولت و ساماندهی وزارت صنایع برای مدتی در ایران مستقر گردند و واحدهای کوچک را از طریق کنسرسیوم های ایجاد شده یاری رسانند.

نظری گذرا به صنعت کهن چرم ایران که تاکنون حتی موفق به صادرات کراست نشده است و ثروت عظیم ملی را بصورت سالامبور و یا وت بلو بدون ارزش افزوده صادر می کند، خود بیانگر واقعیت تلخ عدم دسترسی به دانش فنی روز جهان میباشد. در زمینه حل این معضل پیشنهاد می گردد کمیته ای در وزارت صنایع تشکیل شده و متخصصین امر شرائط همکاری مشترک بین واحدهای صنعتی جهان و صنایع ایران را ایجاد نمایند.

درصدی از سهام واحدهای صنعتی را در ازای اخذ دانش فنی، دسترسی به بازار و Brand به شرکتهای موفق صنعتی مربوطه منتقل و با استفاده از حضور آنان در بازار جهانی به این بازار راه یابند.

صنایع اتومبیل:

این صنعت میزان بالائی از نیروی انسانی کشور را بکار گرفته و در طول سالیان اخیر واحدهای صنعتی جانبی بسیاری جهت سرویس دهی به کارخانجات اتومبیل سازی ایجاد گردیده است.

مایه بسی تاسف است که این صنعت علیرغم سرمایه گذاری سنگینی که در آن صورت گرفته، از استانداردهای بسیار پائینی برخوردار است. در حالیکه مدت ضمانت اتومبیلهای تولیدی کشورهای صنعتی جهان برای رفاه خریداران از مرز پنج سال گذشته است ، خریداران تولیدات ایرانی میبایست بلافاصله پس از تحویل گرفتن خودروی نو مدت ها وقت و انرژی خود را صرف برطرف کردن نواقص خودروی صفر کیلومتر و تازه از کارخانه تحویل گرفته شده خود نمایند. باید اذعان داشت که تفکر خودکفائی در این صنعت ضربه مهلکی به صنعت خودروی کشور وارد نموده است.

تردد خودروهای فرسوده در سطح کشور روزانه میلیونها دلار از ثروت ملی ما را نابود می کنند و آلودگی ناشی از سوخت اتومبیلهای غیر استاندارد هموطنان ما را از استنشاق هوای پاک نیز محروم نموده است. در حالیکه حل این معضل بزرگ بسیار ساده و سریع میباشد.

می بایست صنعت اتومبیل کشور را طی یک برنامه منطقی وارد حلقه جهانی نمود. قبل از هر چیز سود بازرگانی و عوارض اتومبیل های وارداتی با استاندارد جهانی را حذف و با شرکت های موفق جهان به توافق رسید که دانش فنی خود را با صنایع اتومبیل ایران به مشارکت بگذارند. در حالیکه شرکتهای تولیدی داخل در حال بالا بردن کیفیت خود هستند با تولیدکنندگان بین المللی به توافق رسیده که اتومبیل های تولیدی خود را بصورت بازپرداخت ده ساله به ایران بفروشند و دولت با تضمین بازپرداخت، خودروهای نو را با

همان شرائط بازپرداخت در اختیار مصرف کنندگان قرار دهد و با جمع آوری خودروهای فرسوده که با حضور خود در جاده ها و خیابانها، تصویر یک کشور عقب افتاده را به میهنمان داده اند با صرفه جوئی که دولت در مصرف سوخت بدست می آوردحتی خود می تواندازاین صرفه جوئی بازپرداخت اتومبیل های نو را بعهده گیرد ولی جهت حمایت از دولت خود مصرف کنندگان می توانند بازپرداخت را عهده دار گردند.

کشاورزی:

جهت بهره گیری از ثروت سرشار در بخش کشاورزی، برنامه ریزی همه جانبه ای در زمینه های مختلف مورد نیاز است. با توجه به تنوع اقلیمی موجود در سراسر کشور مزایای هر اقلیم می بایست مورد مصالحه قرار گرفته و کلیه امکانات در جهت توسعه محصولات مختلف بکار گرفته شود.

کشاورزی سنتی ایران با بهره گیری از دانش فنی روز دنیا باید مکانیزه شده تا بهره وری از زمین به میزان چشمگیری افزایش یابد.

در این راستا راه حلهای ذیل قابل اجراء میباشند:

- بهره گیری بهینه از زمین

بهره گیری بهینه از زمین یکی از مهمترین عوامل در توسعه کشاورزی می باشد. با بالا بردن ظرفیت تولید، درآمد حاصله بیشتر وضعیت معیشتی کشاورزان را بهبود می بخشد. لذا کمیسیونی متشکل از کارشناسان مجرب میبایست در هر استان جهت حل این

مشکل ایجاد گردد. کارشناسان میبایست آب و خاک هر منطقه را بررسی نموده و بذره‌های اصلاح شده مناسب با آب و خاک منطقه را به کشاورزان توصیه نمایند. در حال حاضر بذره‌های اصلاح شده با تناژ بالا در سراسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد و بازده زمین را تا سه یا چهار برابر افزایش می‌دهد.

-ارتباط یا هماهنگی تولید با بازار مصرفی

جهت حل این چالش میبایست کمیسیونی متشکل از متخصصین مجرب بمنظور جمع‌آوری کلیه اطلاعات لازم در زمینه ظرفیت تولیدی استانها در زمینه هر نوع محصولی که در استان مربوطه کشت می‌گردد ایجاد گردد و کلیه اطلاعات از استانهای مختلف به مرکزی در تهران که بهمین منظور تشکیل خواهد شد ارسال گردیده تا در این مرکز میزان تولید و مصرف مشخص گردیده و از طریق این مرکز فرماندهی میزان کشت لازم به مراکز استانها ابلاغ و هماهنگی بین تولید و مصرف ایجاد گردد. جهت اجرای این طرح سیستم پیشرفته نرم افزاری کامپیوتری بمنظور ساماندهی اطلاعات مورد نیاز است.

با بهره‌گیری از این سیستم کلیه نقاط کشور با یکدیگر در ارتباط خواهند بود و در صورت بروز نقصان در تولید هر نوع محصولی این مرکز میتواند در اسرع وقت برای رفع این کاستی اقدام نماید. سیستم مزبور برای ساماندهی کلیه محصولات کشاورزی اعم از غذائی، دامی و غیره مورد استفاده میباشد.

- ایجاد سردخانه ها

در مرکزی که بمنظور ایجاد هماهنگی بین تولید و مصرف تشکیل می گردد، کمیته ای تخصصی باید جهت بررسی سردخانه های موجود، فاصله سردخانه ها تا مراکز تولیدی، ظرفیت تولید مناطق جهت محصولات مختلف، سرعت توزیع محصولات و بررسی نیاز ظرفیت سردخانه ای تشکیل تا از اتلاف میزان زیادی از محصولات جلوگیری شود.

جهت ایجاد این سردخانه ها می توان از خطوط اعتباری موجود با کشورهای اروپائی بهره جست و همچنین صنایع داخلی را فعال نمود.

جهت احداث این سردخانه ها باید کلیه عوارض و قوانین دست و پاگیر حذف و بخش خصوصی را تشویق به انجام این امر مهم و ضروری نمود. سود تسهیلات جهت ایجاد انگیزه باید حداقل ۲٪ در نظر گرفته شود.

- آشنائی کشاورزان با رده بندی (Sortng)

میبایست واحدهای عظیم رده بندی و بسته بندی متناسب با ظرفیت تولیدی مناطق و نوع محصول در سراسر کشور ایجاد گردد تا بتوانند به تولیدکنندگان محصولات کشاورزی خدمات ارائه نمایند. واحدهای صنعتی مزبور میبایست به آخرین تکنولوژی روز جهان مجهز بوده و آشنائی کامل با الگوی مصرفی بازار داخلی و بین المللی داشته باشند.

سردخانه ها و واحدهای رده بندی میبایست در مجاورت یکدیگر ایجاد گردند.

- صنایع تبدیلی

راز موفقیت هر کشوری در زمینه کشاورزی، برخورداری از صنایع تبدیلی می باشد. در جهانی که اسانس پوست پرتقال و سایر محصولات هر کیلو بازای ۱۵۰ دلار ارزش دارد، کارآئی صنایع تبدیلی مفهوم خاص خود را می یابد.

در این زمینه کمیسیونی از کارشناسان مجرب در وزارت صنایع تشکیل شده و این کمیسیون با بهره گیری از اطلاعاتی که از کمیسیون ارتباط تولید و مصرف بدست می آورد، ظرفیت مازاد تولید و همچنین در دسترس بودن محصولات درجه ۳ (محصولاتی که برای مصرف کننده غیرقابل مصرف می باشد) را بررسی و بر اساس این اطلاعات ظرفیت صنایع تبدیلی و محل احداث آنها تعیین نماید. محل احداث این صنایع می تواند در مجاورت کارخانجات بسته بندی و سردخانه ها باشد.

این صنایع می بایست هماهنگ با پیشرفته ترین صنایع موجود جهان باشد و نوع صنایع براساس بالاترین ارزش افزوده جهت محصولات مشخص گردد. شایسته است که این صنایع با همکاری مشترک شرکتهای بین المللی که به بازار مصرفی جهان دسترسی دارند ایجاد گردد.

جهت تشویق سرمایه گذاران به این امر مهم کلیه عوارض و قوانین دست و پاگیر می بایست حذف شده و سود تسهیلات بیش از ۲٪ نباشد و حتی برای مدت ۸ سال از پرداخت هر گونه مالیات معاف باشند.

توریسم

برای بهره‌گیری از این ثروت عظیم، سهل‌الوصول و بزرگترین منبع اشتغالزائی می‌بایست یک برنامه ریزی بسیار حساب شده و در عین حال دراز مدت صورت پذیرد. این برنامه ریزی شامل ایجاد ساختارهای لازم جهت سرویس دهی به توریست، تبلیغات گسترده در سطح جهان، هماهنگی با کلیه سفارت خانه های ایران در سراسر دنیا و مهمتر از همه آغاز آموزشهای لازم به کلیه افرادی که در طول اقامت توریست با آنان در ارتباط میباشند.

-جهت ایجاد ساختارهای لازم می‌بایست کلیه سرمایه گذاران در زمینه احداث هتل، رستوران، مراکز تفریحی، مجتمعهای توریستی و ایجاد مراکز رفاهی بین راهی تشویق و ترغیب گردند.

بنابراین باید کلیه مقررات و قوانین وقت گیر در این زمینه حذف، کلیه عوارض شهرداریها و سایر دستگاههای دولتی حذف و کلیه تسهیلات جهت تشویق سرمایه گذاران در این رشته به ۲٪ تقلیل یابد و کلیه مالیاتها برای مدت پنج سال حذف گردد.

-کمیسیونی متشکل از کارشناسان مجرب می‌بایست کلیه نیازهای استانهای مختلف کشور را بررسی و با در دست داشتن برنامه ای مدون، سرمایه گذارین را جهت مناطق با نیازهای مبرم سوق دهند. کلیه عوارض و سود بازرگانی تجهیزات هتلها، تجهیزات آشپزخانه ها و مبلمان رستورانها حذف و مقررات ساده ای در این زمینه تدوین گردد.

-جذب سرمایه گذاری های خارجی و تشویق سرمایه گذاری های مشترک در امر
توریسم با حذف کلیه مقررات دست و پاگیر و تامین تضمینهای لازم جهت جذب سرمایه
های خارجی بالاخص در امر ایجاد مجتمعهای بزرگ توریستی در مناطق توریستی

-هماهنگی با وزارت امور خارجه در زمینه صدور ویزا در مرزهای ورودی کشور بمدت
پانزده روز با در نظر گرفتن مسائل امنیتی. در این زمینه آژانسهای مسافرتی می توانند
بعنوان Sponsor این مشکل را حل نمایند.

-بازسازی هتلهای موجود با استفاده از همکاری شرکتهای موفق جهان در امر هتلداری
و واگذاری مدیریت هتل های مزبور به شرکتهائی با استانداردهای جهانی برای مدت
بیست سال جهت انتقال دانش فنی هتلداری به کشور

-مشارکت با آژانسهای توریستی موفق بین المللی اروپائی و سایر کشورهای جهان
برای جلب توریست در کشور مبدأ

-تهیه بروشور، کاتالوگ، CD و کتابهای گوناگون تبلیغاتی جهت معرفی ویژه گیهای
توریستی ایران برای توزیع در آژانسهای توریستی موفق بین المللی بصورت رایگان
-تبلیغات گسترده در رسانه های معروف تصویری جهان بمنظور معرفی مزایای
توریستی ایران

-مطالعه پتانسیل موجود در زمینه توریست منطقه ای بالاخص کشورهای حاشیه خلیج
فارس جهت جلب آنان برای بهره گیری از مناطق بیلاقی و خوش آب و هوای ایران در
فصل گرمای طاقت فرسای کشورشان

-ایجاد مراکز آموزشی جهت آموزش مدیران، پرسنل و کلیه افراد دست اندرکار صنعت توریسم با هزینه سازمان ایرانگردی و میراث فرهنگی. توصیه می گردد که مدیران تراز بالا مدتی در مجموعه های توریستی جهان با هماهنگی شرکتهای موفق توریستی تحت آموزش قرار بگیرند.

-ایجاد عرق مهمان نوازی در سراسر کشور با بهره گیری از رسانه های عمومی

-برگزاری سمینارهای مختلف در سطح کشور بمنظور تبادل اطلاعات بین مدیران دست اندرکار در کمال اطمینان بکارگیری دقیق موارد فوق الذکر ظرف مدت کوتاهی خیل عظیم ایرانگردان به کشور سرازیر می نماید. نظر به اینکه تبلیغات منفی گسترده ای در برخی از کشورها در رابطه با کشورمان صورت می پذیرد، بهترین وسیله جهت رفع این تبلیغات سوء دعوت نمودن از جهانیان برای بازدید از ایران میباشد تا خود از نزدیک با واقعیتهای مهمان نوازی و همچنین زیبائیهای بی نظیر و مثال زدنی این کشور پهناور آشنا گردند و جالب توجه است که آنها با هزینه خود به این آشنائی نائل شده و کشور نیز از این رهگذر قادر به بهره گیری از درآمد حاصله در زمینه رفع مشکل اشتغال جوانان خواهد شد.

منابع زیرزمینی غیرنفتی

- بهره گیری بهینه از منابع زیرزمینی غیرنفتی

جهت نیل به این هدف باید کمیسیونی متشکل از متخصصان با تجربه در وزارت صنایع و معادن ایجاد، کلیه پتانسیلهای موجود در ارتباط با نیازهای بین المللی بررسی و با

بهره‌گیری از تجربیات شرکتهای موفق بین‌المللی در زمینه صنعت و بازار، واحدهای عظیم صنعتی در اقصی نقاط کشور با حمایت تضمینی دولت، کلیه مواد خام با کیفیت بالا و قیمت تمام شده نازل بصورت فرآوری شده در این مراکز تولید و با بهره‌گیری از حضور شرکتهای بزرگ در بازار مصرفی جهان محصولات فرآوری شده صادر گردد. در این زمینه کلیه مقررات دست و پاگیر حذف، برنامه‌های تشویقی جهت جلب سرمایه‌گذاران اعمال و کلیه عوارض و مالیات بمدت ده سال حذف گردد. این فعالیت عظیم می‌تواند کمک شایانی به ایجاد اشتغال در مناطق محروم بنماید.

نتیجه‌گیری :

آنچه که ما امروز در جهت توسعه کشور مان نیاز داریم بهره‌گیری از اندیشه متفکران مسئولی است که با بهره‌گیری از خلاقیت خود بتوانند عوامل توسعه را بکار گرفته و چرخه‌های اقتصادی این مملکت توانمند را بکار اندازند.

تفکر است که نیروی انسانی کارآمد میسازد، سرمایه را در جهت استفاده بهینه بکار می‌گیرد، مدیران لایق، متفکر، با پشتکار و در یک کلام مسئول می‌پروراند و در نتیجه توسعه را خلق می‌کند. ایجاد اشتغال بدون توسعه اقتصادی یک رویای پوچ است و توسعه بدون فکر رویایی پوچ تر. لذا جهت رسیدن به اهداف مشروح در این گزارش می‌بایست متفکران برجسته و باتجربه را جذب و با بکارگیری توان خلاق آنان اقتصادی پویا برای این مملکت خلق نمود و چرخه‌های اقتصادی را به حرکت درآورد و زندگی جوانان عزیزمان را که بعلت بیکاری در دنیائی از ناامیدی به سر می‌برند سروسامان داد